

Justiční knihovny

Kateřina Krčálová Konečná

Osnova přednášky

- Soustava soudů ČR
- Justiční knihovny
- Vyhledávání právních informací

Soustava soudů ČR

- okresní soudy
- krajské soudy
- vrchní soudy

- Nejvyšší soud
- Nejvyšší správní soud
- Ústavní soud

okresní, krajské a vrchní soudy

- okresní soudy: řízení v I. stupni ve věcech trestních, občanskoprávních, exekučních, dědických, ve věcech opatrovnictví
- krajské soudy: soudy II. stupně ve věcech, o kterých rozhodoval v I. stupni okresní soud; **trestní řízení** v případě trestní sazby nejméně 5 let nebo výjimečný trest; řízení ve vybraných věcech vyplývajících ze soukromého práva; žádosti o zápis, změnu, výmaz v obchodním rejstříku a řízení ve věcech **obch. rejstříku**, vedou obch. rejstřík; **správní soudnictví**
- vrchní soudy: soud II. stupně ve věcech, v nichž rozhodoval v I. stupni krajský soud (odvolání)

Nejvyšší soud

- rozhoduje o dovolání proti pravomocným rozhodnutím odvolacích soudů (krajské a vrchní soudy) v občanskoprávních i trestních věcech
- vydává sjednocující stanoviska k judikatuře nižších soudů
- specializovaná agenda (stížnost pro porušení zákona, uznávání cizích rozhodnutí, přezkum příkazů k odposlechu atd.)
- od září 2017 shromažďování a kontrola oznámení o činnostech, majetku, příjmech, darech a závazcích soudců ČR

Nejvyšší správní soud

- rozhoduje o kasačních stížnostech proti rozhodnutí krajských soudů ve věci správních žalob
- rozhoduje kompetenční spory mezi orgány veřejné správy
- rozhoduje o návrhu na rozpuštění politické strany nebo hnutí
- rozhoduje o kárné odpovědnosti soudců, státních zástupců a exekutorů
- rozhoduje ve věcech volebních
- 30 soudců + 4 uvolnění

Ústavní soud

- rozhoduje o stížnosti právnických nebo fyzických osob proti pravomocnému rozhodnutí orgánů veřejné moci zasahujícím do ústavně zaručených zákl. práv a svobod těchto osob
- rozhoduje o zrušení právních předpisů, které jsou v rozporu s ústavním pořádkem
- rozhoduje o stížnosti orgánů územní samosprávy proti nezákonnému zásahu státu
- rozhoduje o ústavní žalobě Senátu proti prezidentovi republiky
- rozhoduje o souladu mezinárodní smlouvy s ústavním pořádkem ČR
- 15 soudců

Justiční knihovny

- Knihovny v evidenci ministerstva kultury (MK) – knihovny veřejné:

specializované

Knihovna Vrchního soudu v Praze

Knihovna Nejvyššího soudu ČR (Brno)

Parlamentní knihovna Kanceláře Poslanecké sněmovny ČR

Knihovna Krajského soudu v Ostravě – vyřazena 2014

základní se specializovaným fondem

Knihovna Krajského soudu v Hradci Králové

Knihovna Ústavního soudu ČR

Knihovna Vrchního státního zastupitelství v Praze – vyřazena 2013

-
- Knihovny evidované v Adresáři knihoven (Národní knihovna):
 - Knihovna Krajského soudu Ostrava
 - Knihovna Krajského soudu v Hradci Králové (evid. MK)
 - Knihovna Krajského soudu v Praze
 - Knihovna Vrchního státního zastupitelství v Praze
 - Knihovna Nejvyššího státního zastupitelství v Praze
 - Knihovna Nejvyššího soudu (evid. MK)
 - Knihovna Ústavního soudu (evid. MK)
 - Parlamentní knihovna (evid. MK)

Justiční knihovny obecně

- Mezi jednotlivými knihovnami existují značné rozdíly
- Pouze některé mají automatizovaný knihovní systém (ARL, Verbis), ostatní evidují knihy a časopisy v interních systémech jako „majetek“
- Velmi málo knihoven má webové stránky, webový katalog či jiné informace dostupné online
- Problém s personálním obsazením a prostorem
- Snaha o spolupráci (jednotný knihovní systém, souborný katalog)

Knihovna Ústavního soudu

- Sídlo v Brně, v budově ÚS, součást analytického odboru
- Informace o knihovně na webu ÚS, přístup do online katalogu
- Primárně určená pro soudce, asistenty a další pracovníky soudu; přístup má i odborná veřejnost
- Neomezená výpůjční doba, bez upomínek, informační zázemí pro soudce a zaměstnance soudu; prezenční výpůjčky pro externí uživatele

Fond knihovny ÚS

- Převážně ústavní právo, základní lidská práva, občanské právo, mezinárodní právo, trestní právo, dějiny práva, obchodní právo
- Časopisecké tituly české i zahraniční odebírané ve více kusech
- Sbírka zákonů, Sbírka mezinárodních smluv, Sbírka nálezů a usnesení ÚS, Sbírka rozhodnutí a stanovisek NS
- Články z odborných časopisů
- Přístup do elektronických databází (Beck-online, ASPI, Codexis, Westlaw, elektronické verze časopisů)
- Knihovna nearchivuje soudní spisy

Fond knihovny ÚS

- Dokumenty se dělí do 35 předmětových skupin dle právních odvětví
- Předmětové skupiny se využívají pro stavění fondu
- Část fondu je ve volném výběru a část ve skladech
- Pro zabezpečení fondu se využívá technologie RFID

Katalog knihovny ÚS

www.knihovna.usoud.cz

- Katalog systému ARL
- Lze vyhledávat knihy, časopisy a časopisecké články
- Knihovna aktivně skenuje obálky a obsahy všech knih i jednotlivých čísel časopisů
- Propojení katalogu s katalogem Nejvyššího soudu (bez propojení čtenářských kont)
- Uživatelská konta se vytváří pouze pro interní uživatele a spolupracující instituce; externisté konta nemají a

Knihovna Nejvyššího soudu

- Sídlo v Brně, v budově NS (Burešova 20), samostatná součást soudu v rámci úseku předsedy soudu
- Na webu NS pouze odkaz na stručné informace o knihovně a na online katalog
- Primárně určena pro soudce a jejich asistenty; externí uživatelé pouze prezenční služby
- Nepříliš vyhovující prostory (příprava rekonstrukce)

Fond knihovny NS

- Různá právní odvětví (NS soud řeší případy občanskoprávní, trestní, rejstříkové atd.)
- České časopisecké tituly, zahraniční časopisy neodebírá
- Sbírka zákonů, Sbírka mezinárodních smluv, Sbírka nálezů a usnesení ÚS, Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek NS
- Články z odborných periodik
- Knihovna nearchivuje soudní spisy

Fond knihovny NS

- Dokumenty se dělí do předmětových skupin dle právních odvětví
- V rámci předmětových skupin se dokumenty řadí dle číselné řady
- Část fondu ve volném výběru, část ve skladech
- Aktuálně knihovna nepoužívá žádné zabezpečovací zařízení

Katalog knihovny NS

http://www.nsoud.cz/JudikaturaNS_new/ns_web.nsf/edit/Knihovna~?Open&are a=Knihovna&lng

- Katalog systému ARL
- Lze vyhledávat v různých typech dokumentů
- Propojení katalogu s katalogem Knihovny ÚS (bez propojení čtenářských kont)
- Čtenářská konta mají pouze interní uživatele a spolupracující instituce

Knihovna Nejvyššího správního soudu

- Sídlo v Brně, v budově Nejvyššího správního soudu (Moravské nám.), spadá pod Kancelář předsedy soudu
- Není veřejnou knihovnou, poskytuje služby pouze soudcům a zaměstnancům NSS
- Dokumenty jsou evidovány v interním systému bez online katalogu; uživatelé v systému mohou vyhledávat; některé knihy v e-verzi
- Zaměřená na správní právo, správní soudnictví a další právní odvětví; dokumenty se dělí do předmětových skupin dle právních odvětví
- Vše ve volném výběru, bez skladu
- Nearchivuje soudní spisy

Vyhledávání právních informací – judikatura soudů

Databáze NALUS

www.nalus.usoud.cz

- Anonymizované nálezy a usnesení Ústavního soudu
- Nález = rozhodnutí ve věci samé, skládá se z návěti výroku (který orgán ÚS rozhodoval), výroku, odůvodnění a poučení
- Usnesení = není rozhodnutím ve věci samé, nejčastěji odmítnutí ústavní stížnosti (zjevná neopodstatněnost, neoprávněnost návrhatele atd.), dále předběžné opatření, udělení pořádkové pokuty
- Stanovisko pléna viz § 23 zákona č. 182/1993, o Ústavním soudu

Značení rozhodnutí ÚS

- rozhodnutí se spisovou značkou
sp. zn. Pl. ÚS 16/14
sp. zn. I. ÚS 1586/09
sp. zn. Pl. ÚS 26/16
- rozhodnutí vydané ve Sbírce zákonů
71/2016 Sb. (*sp. zn. Pl. ÚS 15/14*)
- *rozhodnutí vydané ve Sbírce nálezů a usnesení ÚS*
N 67/77 SbNU 31
- Pozor na chyby při zápisu rozhodnutí
(problém při katalogizaci, vyhledávání)

Databáze rozhodnutí a stanovisek NS

www.nsoud.cz

- Anonymizovaná rozhodnutí a stanoviska Nejvyššího soudu
- Rozhodnutí = rozsudek nebo usnesení
- Stanoviska = zaujímá kolegium nebo plénium k rozhodovací činnosti soudů ve věcech určitého druhu
- Rozdělení soudců na občanskoprávní a obchodní kolegium a trestní kolegium
- Plénium, velké senáty kolegií, tříčlenné senáty

Databáze rozhodnutí a stanovisek NS – značení rozhodnutí

- NS je vnitrostátním koordinátorem identifikátoru evropské judikatury ECLI
ECLI:kód země:zkratka soudu:rok vydání rozhodnutí:číslo rozhodnutí (sp. zn.).1

ECLI:CZ:NS:2013:4.TZ.104.2012.1

- Spisové značky rozhodnutí a stanovisek

4 Tz 104/2012

28 Nd 230/2015

Cpjn 206/2010 – stanovisko

29 NSCR 15/2009

Databáze judikatury k náhradě újmy na zdraví

<https://www.datanu.cz>

- Bezplatné, ale nutná registrace
- Soudní rozhodnutí týkající se náhrady nemajetkové újmy na zdraví (bolest a ztížení společenského uplatnění) a nemajetkových nároků pozůstalých při usmrcení osoby blízké
- Ve spolupráci s Centrem dopravního výzkumu

Databáze rozhodnutí správních soudů (Nejvyšší správní soud)

<http://nssoud.cz>

- Obsahuje rozhodnutí všech správních soudů
- Spisové značky rozhodnutí označují věc sporu; velká škála značek → rejstříky sp. značek (obtížně dohledatelné), číselná řada pro každý rejstřík
- Sbírka rozhodnutí Nejvyššího správního soudu: od roku 2017 pouze elektronicky

Předběžné otázky

- Přehled na webu NSS
- Řízení o předběžné otázce - před Soudním dvorem EU o žádosti kteréhokoli vnitrostátního soudu o výklad práva EU
- Přehled předběžných otázek položených NSS
- Přehled předběžných otázek položených ostatními soudy ČR
- U zodpovězených předběžných otázek přímý odkaz na rozhodnutí SDEU v databázi Curia

Judikatura – evidence soudních rozhodnutí krajských a vrchních soudů

http://www.nsoud.cz/Judikaturans_new/judikatura_vks.nsf/uvod

- Vyhledávání vybraných rozhodnutí krajských a vrchních soudů
- Odkazy na databáze rozhodnutí ÚS, NS a NSS

Judikatura Soudního dvora Evropské unie

<http://curia.europa.eu/>

- Rozsudky Soudního dvora EU
- Rozsudky z doby po vstupu ČR do EU publikované v češtině
- Starší významné rozsudky také v češtině (Costa v. E.N.E.L. C-6/64)
- Kromě rozsudku mohou být zveřejněna i stanoviska generálních advokátů

Vyhledávání právních informací – právní předpisy ČR

Zákony pro lidi

<https://www.zakonyprolidi.cz/>

- Databáze právních předpisů ČR v aktuálním znění
- Konsolidovaná znění předpisů – zapracování novel do jednoho dokumentu
- Uvádí souvislosti mezi právními předpisy (novely, derogace, prováděcí předpisy)
- Porovnává aktuální znění s předchozím
- Hledání podle zkratk právních předpisů
- **Zákony pro lidi PLUS** – zpoplatněné
- **Monitor změn** – zatím zkušební, bude součástí Zákony pro lidi PLUS

Vyhledávání právních informací

– právní předpisy zemí EU

N-LEX

http://eur-lex.europa.eu/n-lex/index_en

- Databáze právních předpisů zemí EU
- Vyhledávání dle strojově přeložených pojmů nebo pojmů v jazyce dané země
- Právní předpis je v originálním znění
- Informace o národních databázích právních předpisů

Děkuji za pozornost